

Bygg- och miljönämnden
Simon Dahlvik

Checklista - Undersökning

Detaljplan för fastigheten FORSMARK 6:8
Östhammars kommun, Uppsala län

Upprättad: 2025-11-11

Bilden ovan visar aktuellt område.

Inledning

Vid upprättande av plan eller program ska kommunen undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen är den process som ska leda fram till ett ställningstagande i frågan om en strategisk miljöbedömning (miljökonsekvensbeskrivning) ska göras eller inte. Undersökningen innebär att kommunen identifierar de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och samråder frågan med Länsstyrelsen. Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas. Reglerna om miljöbedömning finns i 6 kap. Miljöbalken. Sedan 1 januari 2018 är ett nytt sjätte kapitel gällande. Det nya kapitlet ska tillämpas för planärenden som beslutats efter 1 januari 2018.

Planområdet

Planområdet är beläget vid befintlig pir utanför Stora Asphällan i Forsmarksområdet. Piren tillskapades genom utfyllnad inför anläggande av Forsmarks hamn på 1980-talet. Forsmark ligger vid kusten i den norra delen av Östhammars kommun i Uppsala län. Landskapet består till stor del av skog, sjöar och våtmarker samt en bruten kustlinje med många vikar och öar. Området är förhållandevis flackt och låglänt med höjder under 20 meter över havet.

Fastigheten och det tilltänkta planområdet omfattas av detaljplan från 1994. Området vid befintlig pir i nuvarande detaljplan anges som "biotestsjö med dammbyggnader spärrdam" (WE2). För vattenområdet som omger piren anges (W NATUR).

I Östhammars kommuns gällande översiktsplan "Översiktsplan 2023" redovisas huvuddragen i kommunens syn på framtida mark- och vattenanvändning. Området närmast Forsmarks kärnkraftverk och SKB:s anläggningar, där även piren ingår, är i planen utpekade för utveckling av omgivningsstörande verksamheter (industri). Översiktsplanen nämner även att miljö kvalitetsnormerna (MKN) för Öregrundsgrepen och Kallrigafjärden riskerar att bli påverkade av utbyggnaden för slutförvaret i Forsmark samt att deras status behöver beaktas, bland annat med avseende på utsläpp av kväve.

Detaljplanens syfte

Befintlig pir planeras att fyllas ut med syfte att tillskapa verksamhetsytor för behov kopplat till utbyggnaden av Kärnbränsleförvaret och SFR. Utfyllnaden av piren dimensioneras för att tillskapa en verksamhetsyta på cirka 130 000 m² för att möta behoven som finns. Verksamhetsytan som tillskapas genom utfyllnad i angränsande vattenområde till piren avser att användas för prefabricering (gjutning) av betongelement, vilket sker i särskild anläggning för ändamålet. Ytor intill tas i bruk för hantering och lagring av betongelement, tillverkning och lagring av ventilationsrör samt för ytterligare ballasthantering, krossning, sortering och tillfällig lagring av bergmassor inför avyttring eller återanvändning.

Bedömningsunderlag

Undersökningen genomförs genom en checklista. Checklistan ska ge en helhetsbild av effekterna av en detaljplan. Checklistan ger kunskap om vilka frågor som berörs, samt vilka frågor som innebär risk för betydande miljöpåverkan för aktuell detaljplan. Avslutningsvis sker en sammanvägd

bedömning av de frågeställningar som bedömts medföra risk för betydande miljöpåverkan.
Checklistan inkluderar skyddsvärden, effekter på miljön, samt effekter på hälsa och säkerhet.

Alltid betydande miljöpåverkan

Det ska alltid antas vara betydande miljöpåverkan om genomförandet kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Dessa är de verksamheter eller åtgärder som kan påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 27 § första stycket 1 eller 2 miljöbalken (7 kap. 28 a § MB).

	Påverkan	Ja	Nej	Kommentar
1.1	Särskilda skyddsområden enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (Fågeldirektivet, Natura 2000)	☒	☐	Planområdet ligger väster om Natura 2000-området Forsmarksbruk (ID: SE0210153) med fisktärna och silvertärna som ingående arter enligt Fågeldirektivet (SPA). Även åtgärder som ligger utanför ett Natura 2000-område ska utvärderas och kan kräva tillstånd från Länsstyrelsen. Detta behöver utredas och beskrivas inom planarbetet.
1.2	Särskilda bevarandeområden enligt rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Art- och habitatdirektivet, Natura 2000)	☒	☐	Planområdet ligger norr om Natura 2000-området Kallriga (ID: SE0210220) och söder om Natura 2000-området Skaten-Rångsen (ID: SE0210227) enligt Art- och habitatdirektivet (SCI). Även åtgärder som ligger utanför ett Natura 2000-område ska utvärderas och kan kräva tillstånd från Länsstyrelsen. Detta behöver utredas och beskrivas inom planarbetet.
1.3	Om planen anger förutsättningarna för kommande tillstånd för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 2 § miljöbedömningsförordningen (eller bilagan till förordningen) kan betydande miljöpåverkan antas. Trots 2 § ska en undersökning alltid genomföras för detaljplaner enligt PBL. Anger planen förutsättningar för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 2 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen?	☒	☐	Detaljplanen möjliggör en verksamhet som är tillståndspliktig enligt miljöbalken. Enligt 2 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) kan därför planen antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Förordnanden och skyddsvärden

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
2.1	Berörs riksintressen?	☒	☐	☐	Bland annat riksintresse för slutförvaring, energiproduktion, sjöfart, yrkesfiske, högexploaterad kust och naturvård.
2.2	Berörs naturreservat?	☐	☒	☐	Naturreservat Skaten-Rångsen ligger nordväst om planområdet och naturreservatet Kallriga ligger söder om planområdet. Dessa kan påverkas

					till viss del kopplat till värden under vattenytan.
2.3	Berörs biotopskydd?	☐	☐	☒	
2.4	Berörs djur- och växtskyddsområden?	☐	☐	☒	
2.5	Berörs strandskyddsområden?	☒	☐	☐	Det ska dock poängteras att allmänheten inte har tillträde till planområdet vid piren då det ingår i Forsmarks skyddsobjekt och industriområde, varför strandskyddets syften för allmänhetens friluftsliv sedan länge inte kan anses vara uppfyllda. Dock kvarstår prövning gentemot strandskyddets syfte gällande att bevara livsvillkor för djur- och växtlivet.
2.6	Berörs miljöskyddsområden?	☐	☐	☒	
2.7	Berörs vattenskyddsområden?	☐	☐	☒	

Effekter på miljön

Högt naturvärde, nyckelbiotoper, ekologiskt känsliga områden, naturresurser.

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
3.1	Berörs område som utpekats i Länsstyrelsens eller kommunens naturvårdsplan som högt naturvärde?	☐	☒	☐	Planområdet ingår till viss del i Länsstyrelsens Naturvårdsprogram. (område Skärgården norr om Storskäret, ID 82.16).
3.2	Berörs område som utpekats i Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering?	☐	☐	☒	
3.3	Berörs område som utpekats i Skogsvårdsstyrelsens sumpskogsinventering?	☐	☐	☒	

Kulturmiljö

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
4.1	Berörs fornlämning?	☐	☐	☒	
4.2	Berörs kulturhistoriskt värdefull miljö?	☐	☐	☒	

Landskaps- och stadsbild & sociala värden

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
5.1	Finns risk att planen medför påverkan på landskapsbilden?	☐	☒	☐	Verksamheter, som tält och upplag, syns från havet men inte från närliggande bostäder enligt en siktanalys. Området får ett ytterligare industriellt inslag, men det blir inte dominerande i landskapsbilden.

5.2	Finns risk att planen medför påverkan på stadsbilden?	☐	☐	☒	
5.3	Finns risk att planen medför påverkan på sociala värden?	☐	☐	☒	

Transport och kommunikation

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
6.1	Berörs viktiga transport- eller kommunikationsleder?	☐	☐	☒	

Rekreation och rörligt friluftsliv

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
7.1	Finns risk att planen påverkar kvaliteten eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet (strövområde, vandringsled, friluftsanläggning etc.)?	☐	☐	☒	

Mark

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
8.1	Finns risk att genomförandet av planen medför instabilitet i mark eller geologiska grundförhållanden - risk för skred, ras etc.?	☒	☐	☐	Vid anläggande av piren finns viss risk för ras och skred, särskilt på grund av förekomst av lera på havsbotten. Stabiliteten kan säkerställas genom arbetsmetoder såsom muddring av det översta lerlagret alternativt genom nedpressning.
8.2	Finns risk för skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation?	☐	☐	☒	
8.3	Finns risk att planen medför förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag eller sjö?	☐	☐	☒	

Luft och klimat

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
9.1	Finns risk för väsentliga luftutsläpp?	☐	☒	☐	Inom planområdet sker visst utsläpp till luft från transporter och arbetsmaskiner, främst i form av kvävedioxid (NO ₂) och partiklar (PM10). Enligt mätningar från SLB-analys ligger halterna av NO ₂ i området mellan 10 och 20 µg/m ³ , vilket är långt under miljökvalitetsnormen på 90 µg/m ³ och även under miljökvalitetsmålet på 60 µg/m ³ .
9.2	Finns risk för obehaglig lukt?	☐	☐	☒	
9.3	Finns risk för förändringar i luftrörelser, luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lokalt)?	☐	☐	☒	
9.4	Finns risk för skador på byggnader?	☐	☐	☒	

Vatten

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
10.1	Finns risk för förändringar av grundvatten- eller ytvattenkvaliteten?	☒	☐	☐	Vid anläggning och drift av verksamhetsytan på piren kommer kväve från sprängmedelsrester att laka ut, särskilt när bergmassor läggs i havet. Eventuell påverkan av utsläppen behöver analyseras och effekten beskrivas i relation till miljökvalitetsnormer för vatten och

			närliggande skyddade Natura 2000-områden negativt.		
10.2	Finns risk för förändringar av flödesriktningen för grundvattnet?	☐	☐	☒	
10.3	Finns risk för minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt?	☐	☐	☒	
10.4	Finns risk för förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning?	☐	☐	☒	
10.5	Finns risk för förändrat flöde, riktning eller strömförhållande i något vattendrag eller någon sjö?	☐	☐	☒	

Växter och svampar

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
11.1	Finns risk för förändringar i antal eller sammansättning av växtarter eller växtsamhällen?	☐	☒	☐	Påverkan på växtsamhällen under vattenytan behöver beskrivas särskilt i relation till närliggande Natura 2000-område.
11.2	Finns risk för påverkan av någon hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- och habitatdirektiv, fridlysta)?	☒	☐	☐	Påverkan på växtsamhällen under vattenytan behöver beskrivas särskilt i relation till närliggande Natura 2000-område.
11.3	Finns risk för införande av någon ny växtart?	☐	☐	☒	

Areella näringar

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
12.1	Påverkas jordbruk, skogsbruk, djurhållning eller fiske?	☒	☐	☐	Anläggandet av den utfyllda piren innebär att cirka 22 hektar grunda, produktiva marina bottenmiljöer tas i anspråk. Dessa områden är viktiga för fiskproduktion och biologisk mångfald, med förekomst av blåstång, smaltång, kärlväxter och kransalger.

Djurliv

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
13.1	Finns risk för förändringar av antalet eller sammansättningen av djurarter?	☒	☐	☐	Planområdet har idag en rik förekomst av fågelarter som kan störas av arbeten och buller
13.2	Finns risk för påverkan på någon hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- och habitatdirektiv?	☒	☐	☐	
13.3	Finns risk för försämring av fiskevatten eller jaktmarker?	☐	☒	☐	

Effekter på hälsa och säkerhet

Störningar, buller, utsläpp, vibrationer, radon, ljus och skarpt sken, lukt.

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
14.1	Finns risk för ökad ljudnivå som kan medföra att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden?	☐	☐	☒	
14.2	Finns risk för nya ljussken som kan vara bländande?	☐	☐	☒	
14.3	Finns risk för vibrationer?	☐	☐	☒	
14.4	Finns risk för explosion?	☐	☐	☒	

14.5	Finns risk för utsläpp?	☒	☐	☐	Det finns risk för spill av olja, drivmedel eller att en större mängd partiklar kan uppstå. Detta rör exempelvis krossanläggning, betongstation, fabrik för prefabgjutning och tankplats.
14.6	Finns risk för lukt?	☐	☐	☒	
14.7	Finns risk att människor utsätts för joniserande strålning (radon)?	☐	☐	☒	
14.8	Finns risk för påverkan från magnetfält från kraftledningar?	☐	☐	☒	
14.9	Finns risk för översvämningsproblematik?	☐	☐	☒	

Miljöpåverkan från omgivningen

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
15.1	Har området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken?	☐	☐	☒	
15.2	Finns målpunkt eller transportled för farligt gods inom 150 meter?	☐	☐	☒	

Trafiksäkerhet

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
16.1	Finns risk att trafikproblem skapas eller att trafiksäkerheten äventyras?	☐	☐	☒	
16.2	Finns risk för ökning av fordonstrafik?	☐	☐	☒	

Omkringliggande projekt

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
17.1	Finns andra projekt som innebär miljöpåverkan inom planområdet?	☐	☐	☒	
17.2	Har denna plan betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan?	☐	☐	☒	

Miljö kvalitetsnormer & miljömål

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel som regleras i 5 kap. miljöbalken. Normer kan meddelas av regeringen i förebyggande syfte eller för att åtgärda befintliga miljöproblem, för att de svenska miljömålen ska uppnås eller för att kunna genomföra EG-direktiv. I fråga om detaljplaner gäller att detaljplan inte får antas om dess genomförande skulle medverka till att MKN överträds, enligt 5 kap. 3 § MB.

	Påverkan	Ja	Ja, till viss del	Nej	Kommentar
18.1	Luft Innebär planförslaget att miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas för föroreningar i utomhusluft? Se SFS 2010:477	☐	☐	☒	
18.2	Fisk- och musselvatten Innebär planförslaget att miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas för fisk- och musselvatten? Se SFS 2001:554	☐	☐	☒	
18.3	Vatten Innebär planförslaget att miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas för vattenförekomster? Se SFS 2004:660	☒	☐	☐	
18.4	Miljömål Har relevanta miljömål beaktats vid framtagandet av planförslaget?	☒	☐	☐	Begränsad klimatpåverkan, Giftfri miljö, Frisk luft, Hav i balans samt

Levande kust och skärgård, God
bebyggd miljö, Ingen övergödning

Sammanvägd bedömning

Med utgångspunkt i ovanstående frågeställningar görs en sammanvägd bedömning och ett motiverat ställningstagande till om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Kommunens undersökning visar att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Särskilt relevanta aspekter är påverkan på vattenmiljö, Natura 2000-områden, marina växtsamhällen, samt risk för utsläpp kopplade till verksamheten.

Medverkande

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har handlagts av:

- Simon Dahlvik, Planarkitekt, Östhammars kommun
- Camilla Andersson och Anna Bergsten, miljöskunniga, Östhammars kommun

Förslag på avgränsning av MKB

Saklig avgränsning

Natura 2000 och skyddade områden

Planområdet ligger i nära anslutning till flera Natura 2000-områden och naturreservat. I en MKB bör man utreda risk för påverkan på utpekade arter och livsmiljöer såsom fisktärna, silvertärna samt habitat i Kallriga och Skaten-Rångsen.

Vattenkvalitet och miljö kvalitetsnormer

Utfyllnad av pir och verksamheter kan påverka vattenkvalitet, särskilt avseende kväveläckage från sprängmedelsrester samt förändring av bottenmiljö. MKB:n ska beskriva påverkan i relation till MKN för vatten och risken för försämring.

Marina växt- och djursamhällen

Planområdet omfattar ca 22 ha grunda marina miljöer med förekomst av blåstång, smaltång, kärnväxter och kransalger. MKB:n ska beskriva konsekvenser för biologisk mångfald.

Fågelliv

Revirkartering 2025 identifierade 43 arter, varav 21 naturvårdsrelevanta. MKB-arbetet ska belysa störning från buller och verksamhet, inklusive konsekvenser för häckande arter.

Risk och säkerhet

Risker kopplade till spill, kemikaliehantering, betongtillverkning samt kross- och lagringsytor ska beskrivas.

Geografisk avgränsning

Den geografiska avgränsningen bör omfatta planområdet samt närliggande marina miljöer, inklusive recipientområden som riskerar att påverkas av utsläpp.